

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

HRAJEME SI, TVOŘÍME A POZNÁVÁME

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Ředitel školy: Mgr. Miroslav Ferkl

Vypracovala: Jitka Jeníčková

Platnost dokumentu od 1. 9. 2020

Obsah ŠVP

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika ŠD

- 2.1. Materiální podmínky
- 2.2. Ekonomické podmínky
- 2.3. Personální podmínky
- 2.4. Zajištění ochrany a zdraví
- 2.5. Podmínky pro činnost dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

3. Podmínky zájmového vzdělávání v ŠD

- 3.1. Časový plán
- 3.2. Přihlašování a odhlašování

4. Cíle zájmového vzdělávání

- 4.1. Cíle výchovně vzdělávací činnosti v ŠD

5. Metody zájmového vzdělávání

6. Formy vzdělávání

7. Délka a časový plán vzdělávání

8. Obsah zájmového vzdělávání

- 8.1 Rozvíjení klíčových kompetencí
- 8.2 Začlenění průřezových témat
- 8.3 Vzdělávací a výchovné oblasti

9. Praktické činnosti školní družiny

- 9.1. Akce ŠD

10. Hodnocení a autoevaluace

- 10.1 Vnitřní evaluace
- 10.2 Vnější evaluace
- 10.3 Techniky evaluace a hodnocení

11. Závěr

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

1. Identifikační údaje

název školy: ZŠ Kutnohorská, Praha 10

adresa školy: Kutnohorská 36/58,

Praha 10 - Dolní Měcholupy, 111 01

jméno ředitele: Mgr. Miroslav Ferkl

Kontakty: pevná linka: 272 700 650, mobil: 604 273 227,

e-mail: info@kutnohorska.cz , www.kutnohorska.cz

IČO: 70926280

Zřizovatel: MČ Praha - Dolní Měcholupy

Platnost dokumentu: 1. 9. 2020

Datum: 1. 9. 2020

Podpis ředitele:

Razítko školy:

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina navazuje specifickým způsobem na vzdělávací činnost základní školy. Není však přímým pokračováním vyučování ani ho nenahrazuje. Základním prostředkem školní družiny je hra. Časové rozvržení a uspořádání činnosti je sestaveno tak, aby vyhovovalo požadavkům psychohygieny (střídání klidných a pohybově nenáročných činností apod.). Zároveň se vychovatelky snaží vytvářet dobré podmínky pro uskutečňování výchovných záměrů. Přitom je nezbytné, aby vyhovovaly potřebám a zájmům dětí a respektovaly jejich věkové zvláštnosti. Zájmové vzdělávání rozvíjíme formou zájmových, vzdělávacích, a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, individuální prací. Zaměřujeme se na ochranu životního prostředí - třídění odpadu.

Žáci jsou rozděleni do dvou oddělení, pro žáky přicházející před začátkem dopoledního vyučování je otevřena ranní školní družina. Počty přítomných žáků se během dne mění, odcházejí do zájmových kroužků nebo domů. Provoz školní družiny je uzpůsoben docházce, proto je druhé oddělení v provozu jen do 15 hodin, pak se obě oddělení spojují do večerní družiny.

Provoz družiny: ranní družina: 7,00 - 7,40

odpolední družiny: 11,40 - 15,00

večerní družina: 15,00 - 17, 00

Počet oddělení: 1 ranní

6 odpoledních

Kapacita družiny: 150 žáků

Věk žáků: 6 - 9 let (1. - 3. třída)

2.1. Materiální podmínky

Pro každodenní činnost využíváme prostor v kmenových učebnách školy. Místnosti jsou rozdílné velikosti, světlé a čisté. Kapacita školní družiny je 150 dětí. Oddělení nemají členitou hernu, tím není možno zajistit žákům soukromí při

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

hrách ve skupinkách. V každém oddělení je koutek s pěnovými puzzle, který žáci využívají zejména při hře se stavebnicemi, při rozhovorech v komunikativním kruhu, při individuálních hrách, při odpočinkových činnostech nebo při společných hrách ve třídě. Pro zájmové a rukodělné činnosti je část místnosti vybavena stoly a židličkami nebo můžou všechna oddělení pracovat a tvořit v atelieru. Hygienické zařízení využívají žáci všech oddělení v přízemí nové budovy školy. Na výzdobě prostor školní družiny se podílejí žáci sami.

Jedno z oddělení využívá ke svým činnostem prostory kmenové třídy v 1. patře. Děti mají k dispozici molitanový nábytek, kterého hojně využívají při svých hrách. Pro herní činnosti si mohou žáci vybírat z různých druhů hraček, stavebnic, stolních her a karet. Vše je umístěno tak, aby si je mohli žáci brát i ukládat sami. Máme stanovená pravidla pro jejich využívání.

Každoročně se dětem dokupují nové hračky, hry a stavebnice. Pro aktivity venku si mohou děti vybrat sportovní náčiní - různé druhy míčů (kopaná, vybíjená, košíková apod.), švihadla, lana, příslušenství pro florbal (hokejky, míčky, branky).

Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování čtenářských návyků máme v družině časopisy, různé brožury s kvízy a hádankami. Pravidelně navštěvujeme školní knihovnu, kde si děti mohou zapůjčit dětské knihy různých žánrů. Pravidelně dětem čteme pohádky, děti poté vypráví svými slovy obsah, malujeme ilustrace k četbě - rozvíjení slovní zásoby, spojení textu s ilustrací. Děti rády využívají různé hry k rozvoji slovní zásoby, nácvičku abecedy, skládání slov a vět, pexesa s písmeny apod.

Při poslechové činnosti využíváme CD přehrávač. Všechna oddělení jsou vybavena interaktivní tabulí, příp. projektorem.

Všechna oddělení mají k dispozici počítačovou učebnu, děti mají i přístup na internet. Menší žáci využívají počítač k didaktickým hrám rozvíjející pohotovost, představitost, získávají poznatky i o dalším využití počítače např. kreslení, psaní, počítání, hledání správného řešení úkolů, k získávání informací. Starší žáci již pracují s internetem, se základními programy počítače. Počítačová učebna je nová a velmi kvalitně vybavená, děti jí velmi rády navštěvují.

V okolí školy využíváme krásné přírodní prostředí, které je zdrojem poznání i možnosti k rekreačním činnostem a vycházkám. K rozvoji pohybových dovedností a schopností využíváme sportovní a dětské hřiště, které máme hned před školou. Dětské hřiště je vybaveno skluzavkami, houpačkami, prolézačkami a pískovištěm.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

Sportovní hřiště je v době odpoledního provozu školní družiny podle provozního řádu vyhrazeno pouze pro děti ze školní družiny, ale dětské hřiště je přístupné všem příchozím. Tímto mají vychovatelky ztížený dozor nad družinovými dětmi - při sledování bezpečnosti dětí v ŠD musejí sledovat i chování volně příchozích dětí.

Škola má vlastní tělocvičnu, kterou v zimě nebo při nepříznivém počasí využíváme k rekreačním, sportovním a kulturním činnostem.

2.2. Ekonomické podmínky

Poplatek za ŠD činí 200,-Kč měsíčně. Platba je uskutečňována 2x ročně na účet školy.

2.3. Personální podmínky

Vychovatelky ŠD: Jitka Jeníčková, Veronika Bártová, Pavlína Soukupová, Tereza Malhousová, Kateřina Lapková, Petra Huclová

Vychovatelky splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost. Mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se stále vzdělávají. Spolupracují s ostatními pedagogickými pracovníky školy, zúčastňují se vzdělávacích akcí v akreditovaných kurzech. Chovají se a jednájí profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, průběžně komunikují s rodiči a seznamují je s výsledky jejich dítěte ve školní družině.

2.4. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Hygienické podmínky

- vhodná struktura režimu žáků v družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny - podle platných norem
- ochrana žáků před úrazy
- výrazné označení nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů

- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby
- praktická pomoc vychovatelky poskytnout první pomoc

Psychosociální podmínky

- klidné prostředí a příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- věková přiměřenost a motivující hodnocení
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy a ŠD
- budování komunity na principech svobody, odpovědnosti a stability společenských pravidel, spravedlnosti, spolupráce
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím vnitřním životě

2.5. Podmínky pro činnost dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení a s poruchami chování

Pro děti, které vyžadují specifický pedagogický přístup, přizpůsobujeme zájmové vzdělávání ŠD jejich potřebám. Vychovatelky se prostřednictvím tř. učitelů seznámí s dokumentací žáků, kteří mají diagnostikovanou některou vývojovou poruchu chování, nebo jsou tělesně znevýhodnění, nebo mají některá jiná zdravotní omezení. V průběhu výchovně vzdělávacího procesu vychovatelka přihlíží k diagnostikované poruše a dodržuje pokyny a doporučení PPP, spolupracuje s výchovnou poradkyní.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Začlenění do všech aktivit ŠD v nejvyšší možné míře
- Podpurná opatření k začlenění do činností (speciální pomůcky, individuální péče)

- Činnosti respektující činnosti žáka

Žáci se zdravotním postižením

U žáka s tělesným nebo zdravotním znevýhodněním vychovatelka respektuje odborná lékařská doporučení a dbá na to, aby dítě nebylo za svou poruchu postihováno nebo vystavováno posměchu jiných dětí. Část oddělení je umístěna v bezbariérové části školy, proto by nebyl problém se začleněním tělesně postižených žáků. Bylo by nutné zajistit vybavení se speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami.

Děti z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí

Do oddělení ŠD jsou také začleňovány děti ze společensky znevýhodněného prostředí s oslabeným rodinným zázemím, děti z dětského domova či děti pocházející z jazykově odlišného prostředí. Snížená sociální adaptabilita nebo zvýšená potřeba intenzivnější péče v některé oblasti vyžaduje přizpůsobení forem a obsahu činnosti ŠD.

Rozvoj mimořádně nadaných žáků

Je zajištěn vytvářením podmínek k rozvíjení jejich nadání, zabezpečením dostatku studijního materiálu. Mají možnost k přístupu internetu, individuální práce se žákem, vytváření podnětného prostředí k rozvoji jejich tvořivosti. Budou zařazovány doplňkové aktivity v oblastech, o které děti projeví zájem.

Vhodné zájmové aktivity

- literární tvořivost, výtvarná tvořivost, pohybové aktivity, matematické soutěže, přírodovědné soutěže, společenskovedné soutěže
- Umožnění vedení ostatních dětí, realizovat řízení kolektivu
- Umožnění navštěvovat zájmové kroužky školy se staršími dětmi

3. Podmínky zájmového vzdělávání v ŠD

3.1 Časový plán

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

Denní skladba činností:

- Po ukončení vyučování - hygiena, oběd
- Odpočinkové činnosti
- Zájmové činnosti
- Rekreační činnosti
- Svačina
- Příprava na vyučování
- Pitný režim po celou dobu provozu ŠD, zajišťují vychovatelky

Pobyt žáků v družině provází řada režimových momentů - přechody do jídelny, do kroužků, převlékání, sebeobslužné činnosti. Snažíme se, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresu a žáci je vykonávali automaticky.

Režim dne:

Režim dne je společný pro všechna oddělení. Je stanoven s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby, aktivity i odpočinku u jednotlivých žáků. Také umožňuje organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace v družině. Po vyučování dochází k velkému poklesu výkonosti, žáci využívají spíše spontánní individuální či skupinové aktivity. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami dětí. Po odpočinku navazují zájmové činnosti různého druhu nebo děti odcházejí do kroužků. Poměr spontánních i řízených činností je vyvážený.

Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě. Tyto činnosti probíhají formou individuální, skupinové nebo frontální činnosti. Využívají i způsob práce ve dvojicích nebo skupinkách. Pobýváme co nejdelší čas venku, organizujeme procházky do přírody. Na vycházkách dáváme dětem volnost, v útvarech chodíme pouze v nutných případech, pokud to vyžaduje bezpečnost dětí.

3.2 Přihlašování a odhlašování

Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:

- V ŠD je určena jako vedoucí zaměstnanec - vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičů, vyřizování námětů a stížností.
- O zařazení do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
- Úplata je ve dvou splátkách - období září až prosinec, leden až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Škola přijímá platby v hotovosti jen zcela výjimečně, rodiče platí bezhotovostním způsobem - převodem nebo složenkami.

Vedoucí vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti hospodářky školy, pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi. Pokud rodiče nereagují na ústní výzvy, prokazatelným způsobem je upozorní na jejich povinnost.

- Pokud není za dítě zaplacen poplatek, vedoucí vychovatelka o tom uvědomí ředitele školy nejpozději do jednoho měsíce - k termínu 30. 9. a 31. 1.. Ředitel může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze ŠD.
- Úplata může být snížena, nebo prominuta.
- Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do ŠD sdělí rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku.
- Omluvu nepřítomnosti žáka, odchylky od docházky, nebo pokud má žák odejít jinak ze ŠD, nebo s jinou osobou než je obvykle a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí tuto skutečnost rodiče písemně, nelze po telefonické domluvě, výjimečně lze využít e - mail.
- Přihlašování a odhlašování žáka ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů má žáka během šk. roku.

4. Cíle zájmového vzdělávání

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde si své místo ve zdravé sociální skupině, zdůrazňujeme požadavek individuálního přístupu, respektování osobnostních zvláštností jedinců v oblasti potřeb, zájmů, sklonů a schopností. Snažíme se jedince připravit pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím

volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. Je to činnost dlouhodobá, obtížná.

ŠD musí být:

- Místo pro zájmové využití dětí
- Místo pro regeneraci sil po vyučování
- Místo pro rozvíjení tvořivosti
- Místo pro posilování sebevědomí
- Místo pro radost

Cíle vzdělávání:

- Rozvíjení osobnosti člověka, zodpovědné, svěbytné, svobodné
- Rozvíjení schopnosti komunikovat, vést otevřenou komunikaci
- Rozvíjení smyslového vnímání
- Rozvíjení citových vztahů v chování žáků
- Utváření kladného vztahu rodič - dítě
- Získávání všeobecného přehledu v návaznosti na učivo I.
stupně
- Vyhledávání informací
- Rozvíjení pohybu, uvolnění, relaxace
- Rozvíjení individuálních schopností
- Účelné trávení volného času
- Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana
- Dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému
- Uplatňování svých práv, ale i svých povinností

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Tolerance a ohleduplnost k jiným lidem a kulturám

4.1. Cíle výchovně vzdělávací činnosti v ŠD

Program družiny koncipovaný do obecných témat umožňuje, aby vychovatelka s žáky plánovala, realizovala takové činnosti, které žáky zaujmou, naplňují jejich přání a potřebu. Nabídkou alternativních aktivit se snažíme respektovat požadavky pedagogického ovlivňování volného času.

Při přípravě výchovně vzdělávacího programu se snažíme zvážit všechny souvislosti, vzájemné vztahy, vývoj, možné změny v plánovaných aktivitách. Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje žáků, jejich potřebami, zájmem a cílem výchovy. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Žáci se v družině vzdělávají především na základě vlastních prožitých skutečností.

Činnostmi si prohlubují a rozvíjejí poznatky a dovednosti získané při vyučování. Dáváme žákům dostatek prostoru pro spontánní aktivity. Snažíme se podněcovat radost z učení, touhu poznávat nové věci, získávat zkušenosti, ovládat další dovednosti a tak přispívat k rozvoji osobnosti žáku.

Zásady pedagogického působení vychovatelky (uplatňování požadavků pedagogiky mimo vyučování)

- Usilovat o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho nadání a schopnosti
- Pozitivně motivovat k dobrovolnému přijetí činnosti, ctít možnost svobodné volby
- Podporovat iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost, dávat možnost spoluúčasti na volbě, tvorbě a hodnocení programu
- Pozitivně hodnotit snahu a výsledek činnosti žáka s ohledem na jeho možnosti a předpoklady, povzbuzovat tvořivost a vlastní fantazii, posilovat

sebevědomí

- Zařazovat činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních a fyzických sil, respektují individuální zájmy a potřeby žáků
- Posilovat rozvoj pohybových schopností a zdokonalovat pohybové dokonalosti
- Předkládat nové podněty, které žáky obohacují, neopakovat stejné činnosti a formy z vyučování ve stejný den

Cíle výchovně vzdělávací činnosti:

- Chtít se učit a umět využít získané poznatky a dovednosti v praxi, při řešení problémů
- Vytvářet si pozitivní představu o sobě a druhých, umět projevit empatii
- Umět využít otevřenou komunikaci, spolupracovat
- Umět si chránit své fyzické, psychické i sociální zdraví
- Citlivě vnímat prostředí i přírodu

Možná rizika, která ovlivňují a narušují výchovně vzdělávací činnost:

- Časová rozdílnost při nástupu žáků do ŠD po vyučování
- Více ročníků v oddělení
- Kroužky zájmové činnosti
- Spojování oddělení
- Střídání přítomností žáků na činnost
- Přejechy po budově
- Odchody žáků domů
- Časový prostor na činnost
- Zapomnětlivost žáků - hledání části oděvů, bot a pomůcek
- zdravotní potíže žáků - alergie, nevolnost, bolesti

Cílem výchovně vzdělávací činnosti je vést žáka k přiměřené fyzické, psychické i

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

sociální samostatnosti. Rozvíjet základy pro jeho další rozvoj a učení, zdravé sebevědomí, sebejistotu, základy pro schopnost jednat v duchu lidských a estetických hodnot. Vést žáky k používání otevřené komunikace a spolupráce.

5. Metody zájmového vzdělávání

- Výklad
- Skupinová práce
- Komunitní kruh
- Dramatizace
- Vyprávění
- Doplnování textu, zápisu
- Centra aktivit
- Exkurze, výlety
- Beseda
- Práce s mapou, atlasem
- Rozhovor
- Spolupráce s rodiči a veřejností
- Kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
- Praktické dovednosti
- Multimediální výchova
- Poznávání rostlin, přírodnin a živočichů
- Sportovní soutěže
- Testy vědomostní - soutěže
- Hry - pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, námětové, didaktické

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

- Relaxace
- Pohybové aktivity
- Práce s informacemi
- Diskuze
- Zájmové útvary - kroužky
- Vycházky
- Plnění projektů
- Ankety
- Dotazníky
- Evaluační metody
- Environmentální výchova

6. Formy vzdělávání

Vyhláška o zájmové vzdělávání stanovuje zejména následující formy:

Školní družina realizuje zájmové vzdělávání mimo vyučování formou: odpočinkových, rekreačních, sebeobslužných, zájmových činností a přípravou na vyučování.

Odpočinkové:

- pohybově i duševně nenáročné
- hry, četba, vyprávění
- dle přání žáků
- individuální hry

Zájmové:

- Pomáhají uspokojovat, kultivovat, rozvíjet rozmanité potřeby a zájmy dětí, probíhají především vlastní činností žáků, jejich interakcí s okolím, vše je založeno na přímých zážitcích vycházejících částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat,

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

činnosti jsou řízené nebo spontánní.

Rekreační:

- pohybové aktivity na čerstvém vzduchu
- pohybové hry
- sportovní aktivity
- vycházky
- volné hry dle výběru dětí

Sebeobslužné:

- upevňování hygienických a kulturních návyků
- péče o osobní majetek
- pořádek v šatnách
- správné stolování

Příprava na vyučování:

- vypracování domácích úkolů (po písemném souhlasu rodičů)
- prohlubování vědomostí formou didaktických her, pracovních listů
- práce s knihou, časopisem
- čtení
- hádanky, křížovky

Sportovní zájmová činnost:

- podporuje a rozvíjí přirozený zájem o pohybovou aktivitu, zdokonaluje sportovní zdatnost dětí. Využíváme tělocvičnu a hřiště.

Přírodovědná zájmová činnost:

- rozvíjí zájem dětí o přírodu, pozorujeme přírodu a její proměny. Vychovává k ochraně životního prostředí.

Esteticko - výchovná činnost

- probouzí zájem o četbu, dramatizaci, poslech, divadlo. Rozšiřuje vědomosti a dovednosti v oblasti kresby, malby. Zapojujeme se do výtvarných soutěží pořádaných pro školy.

Pracovní zájmové činnosti

- rozvíjí, rozšiřují a upevňují dovednosti stříhání, skládání, lepení, práce s různým materiálem.

Příprava na vyučování:

- není povinná činnost školní družiny

- může jít o vypracování domácích úkolů - se souhlasem rodičů
- procvičování formou hry nebo upevňování a doplňování školních poznatků při průběžné činnosti školní družiny

Psychosociální podmínky:

- Snažíme se vytvářet takové prostředí, aby se děti cítily spokojené, bezpečné a jisté.
- Máme vytvořená pravidla, která platí pro všechny účastníky družiny. Každé dítě má stejná práva, možnosti, ale i povinnosti.
- Nabídka alternativních aktivit je dobrovolná. Do plánování, realizace i hodnocení činností jsou žáci aktivně zapojováni. Snažíme se, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohy a schopnosti a být tak v některých z nabízených činností úspěšný. Žáci nejsou přetěžováni, dostávají srozumitelné pokyny.
- Při práci v nich rozvíjíme citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ke vztahu k ostatním, ohleduplnost, zdvořilost, empatii, solidaritu. Podporujeme důvěru žáka v sebe sama, převažuje kladné hodnocení.

7. Délka a časový plán vzdělání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáku I. stupně ZŠ na dobu neurčitou.

8. Obsah zájmového vzdělávání

8.1 Rozvíjení klíčových kompetencí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Rozvoj klíčových kompetencí je dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

KOMPETENCE K UČENÍ:

- s chutí, rádo
- s určitým cílem
- řešení problémů
- logické postupy

- analýza, indukce, dedukce
- rozlišení správného a nesprávného řešení
- hledání souvztažnosti
- příčina, následek

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- uvědomit si problém
- pojmenovat problém
- kreativní řešení problémů
- dokončování činností
- zhodnocení činností
- důvěryhodnost
- pravdomluvnost
- morální kvality

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

- dodržovat bezpečnost práce
- respektovat dohodnutá pravidla
- bezpečné chování
- dodržovat řád školní družiny
- hospodárně zacházet s pomůckami a materiálem
- práce s počítačem

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU:

- vytváření návyků k činnosti ve volném čase
- motivace
- ztotožnění s motivem
- rozvíjení svých zájmů, znalostí a talentů
- smysluplné využití svého volného času

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

- sebedůvěra
- individuální volba, dobrovolnost
- vzbuzování kladných emocí
- přiměřenost k věku, duševnímu rozpoložení
- seberealizace
- dostatečně zajímavé
- pochvaly a hodnocení
- radost a dobrodružství, z objevu, z poznání
- navazováním činností kladné city

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

- místo v sociální skupině
- umět se rozhodovat o své činnosti
- příčiny a následky jakékoliv činnosti
- rozvíjení empatie
- úcta, porozumění a tolerance k druhým
- umět přijímat kompromis
- naučit se týmově spolupracovat
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů: drogy, alkohol, kouření, delikvence, šikana, násilné chování, rasismus

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ:

- učit se plánovat
- uvědomit si svá práva, ale i povinnosti
- odpovědnost za životní prostředí

- dbát na své zdraví a životní styl
- participace
- nenechat ubližovat sobě ani druhým, umět se druhého zastat
- tolerovat odlišnosti - náboženské, rasové
- zodpovědně plnit zadané úkoly
- následné výtvarné zpracování
- péče o pokojové rostliny
- živá, neživá
- práce s přírodninami

8.2. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata

- Reprezentují v RVP aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se povinnou součástí základního vzdělávání.
- Pomáhají rozvíjet osobnost žáka, především v oblasti postojů a hodnot, stávají se příležitostí pro individuální uplatnění i pro vzájemnou spolupráci.
 1. Osobnostní a sociální výchova
 2. Výchova demokratického občana
 3. Výchova k myšlení evropských souvislostí
 4. Multikulturní výchova
 5. Environmentální výchova
 6. Mediální výchova

Průřezová témata a jejich tematické okruhy jsou začleňovány a prolínají veškerou činností ŠD.

8.3 Výchovně vzdělávací a výchovné oblasti

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

- Poznávání nejbližšího okolí
- Orientace v obci
- Dopravní situace v obci (nebezpečné křižovatky, přechody pro chodce, bezpečné přecházení)
- Bezpečnost při cestě do školy, vycházkách
- Dopravní výchova

Lidé kolem nás

- Úcta, porozumění a tolerance k druhým
- Rozvíjení empatie
- Místo v sociální skupině
- Umět přijímat kompromis
- Rozšíření a rozvíjení slovní zásoby
- Význam slov
- Participace
- Předcházení šikaně
- Zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem)

Lidé a čas

- Budování správného režimu dne a jeho dodržování
- Uvědomit si časové posloupnosti (bylo, je a bude)
- Využít správně a účelově volný čas
- Využívat smysluplné volnočasové aktivity

Rozmanitost přírody

- Tematické vycházky po okolí
- Pozorování změn v přírodě
- Určování rostlin, stromů - využití encyklopedie
- Následné výtvarné zpracování
- Péče o pokojové rostliny
- Živá neživá příroda
- Práce s přírodninami

Člověk a jeho zdraví:

- získávání poznatků o svém těle
- osobní hygiena a čistota
- zdravý životní styl
- nácvik první pomoci
- telefonování
- důležitá telefonní čísla
- pitný režim
- poučení o úrazech a jejich předcházení.

9. Praktické činnosti školní družiny

9.1. Akce ŠD

Celodružinové akce

- Beseda s účastníky Městské policie - dopravní výchova
- Puzzliáda
- Výtvarné soutěže – různá témata

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Praha 10 – Kutnohorská 36

Kutnohorská 36, Praha 10 – Dolní Měcholupy, 109 00, tel.: 272 700 650, IČ: 70 92 62 80
info@kutnohorska.cz, www.kutnohorska.cz

- Maškarní karneval - rej masek, soutěže
- Beseda o knihách
- Halloween
- Valentýnská diskotéka
- Vánoční dílny
- Závěrečná diskotéka
- Celoroční hra a její vyhodnocení

10. Hodnocení a autoevaluace

Cílem evaluace včetně hodnocení je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškerých činností ve ŠD včetně jejich podmínek. Evaluace se provádí pravidelně a má několik fází.

10.1 Vnitřní evaluace

- Průběžné sebehodnocení práce jednotlivých vychovatelek
- Hodnocení výchovné práce ŠD vedením školy
- Hodnocení výchovné práce ŠD třídními učitelkami - vzájemná spolupráce, přehled o rozvoji dětí
- Hodnocení klimatu ŠD
- Hodnocení realizace ŠVP ŠD

10.2 Vnější evaluace

- Zpětná vazba ze získaných informací od rodičů a dětí
- Hodnocení zřizovatele a České školní inspekce
- Hodnocení veřejnosti podle prezentace výsledku ŠD

Evaluace práce ŠD a jejího ŠVP se zabývá:

- Činností družiny jako specifického školského zařízení
- Práce jednotlivých oddělení ŠD - kvalita a efektivita
- Působením činností a vychovatelek na jednotlivé děti
- Personálním stavem ŠD a úrovni dalšího vzdělávání vychovatelek (samostudium, kurzy, školení)
- Stavem materiálních podmínek (kvalita pracovního prostředí, vybavení nábytkem, pomůckami apod.)
- Zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví

10.3 Techniky evaluace a hodnocení

- Průběžné denní hodnocení toho, co se povedlo, co ne a hledání příčin
- Kolegiální rozhovor na pedagogických či provozních poradách
- Neformální rozhovory o činnostech ve školní družině, o svěřených dětech
- Zpětná vazba bezprostředních reakcí dětí
- Zpětná vazba - zájem rodičů o činnost v ŠD
- Veřejná prezentace výsledků činnosti ŠD (výstavky prací dětí)
- Pozorování dětí, rozhovory s dětmi i rodiči
- Na konci každého čtvrtletí provést analýzu naplnění plánovaných akcí - zhodnotit co se nám povedlo, co méně a proč, zda činnost opakovat, a za jakých podmínek provést změnu
- Kontrola vedení školy (hospitace, pozorování, kontrola vedení dokumentace ŠD)
- Každoroční písemné zhodnocení vlastní práce školní družiny - příloha výroční zprávy školy

11. Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají. Dáváme možnost si vybrat a nehodnotíme osobnost žáka, ale jeho pokroky. Abychom svěřeným dětem lépe rozuměli, stačí si představit, že jsem žákem, který slyší naše slova.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořivé lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace se smyslem pro zodpovědnost.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život se potřebuje naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi - ne jen s těmi blízkými a přáteli, ale i s lidmi, kteří se od nás odlišují co do chování, schopností, zvyků, temperamentu, zájmu... a s nimi si třeba úplně „nepadneme do oka“. Ideálním prostředím kde se to mohou děti učit, je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.